

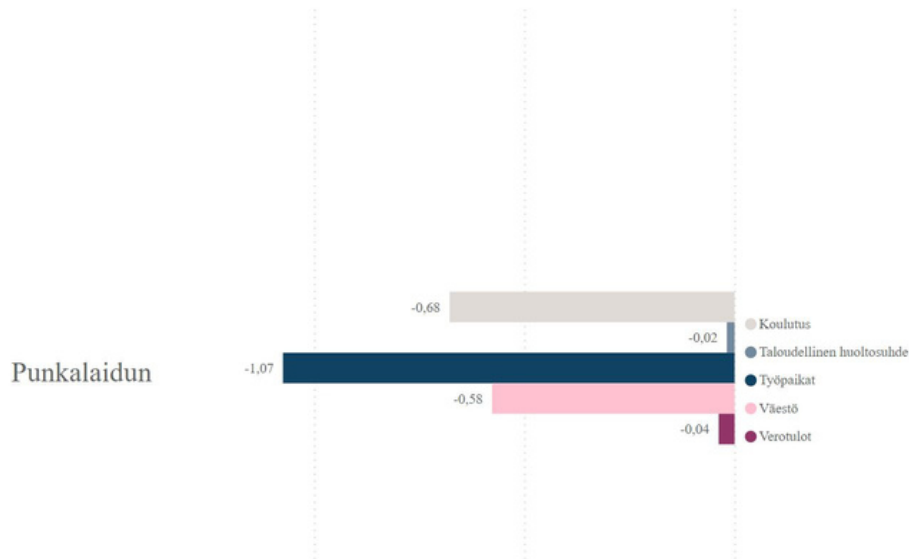
Elinvoimaindikaattori

vuosi	elinvoimaindikaattori Punkalaidun
2015	-4,85
2016	-0,75
2017	-1,94
2018	-0,09
2019	-1,87
2020	-2,10
2021	-2,59
2022	-2,39
2023	

Elinvoimaindikaattori

Yksittäinen kunta tai kuntavertailu

ALUE_VIIMEISIN

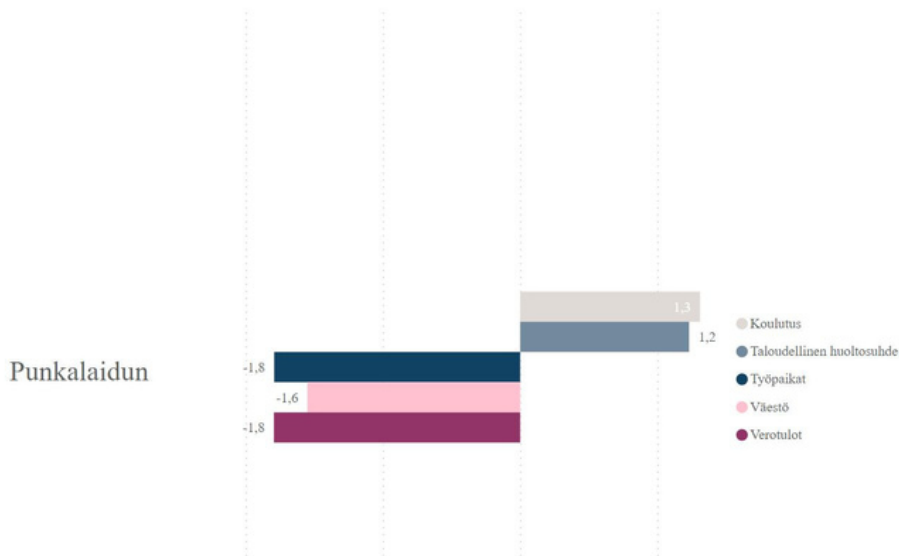
- Pieksämäki
- Pielavesi
- Pietarsaari
- Pihtipudas
- Pirkkala
- Polvijärvi
- Pomarkku
- Pori
- Pornainen
- Porvoo
- Posio
- Pudasjärvi
- Pukkila
- Punkalaidun
- Puolanka
- Puumala
- Pyhtää

VUOSI

- 2015
- 2016
- 2017
- 2018
- 2019
- 2020
- 2021
- 2022

Yksittäinen kunta tai kuntavertailu

ALUE_VIIMEISIN

- Pertunmaa
- Petäjävesi
- Pieksämäki
- Pielavesi
- Pietarsaari
- Pihtipudas
- Pirkkala
- Polvijärvi
- Pomarkku
- Pori
- Pornainen
- Porvoo
- Posio
- Pudasjärvi
- Pukkila
- Punkalaidun
- Puolanka

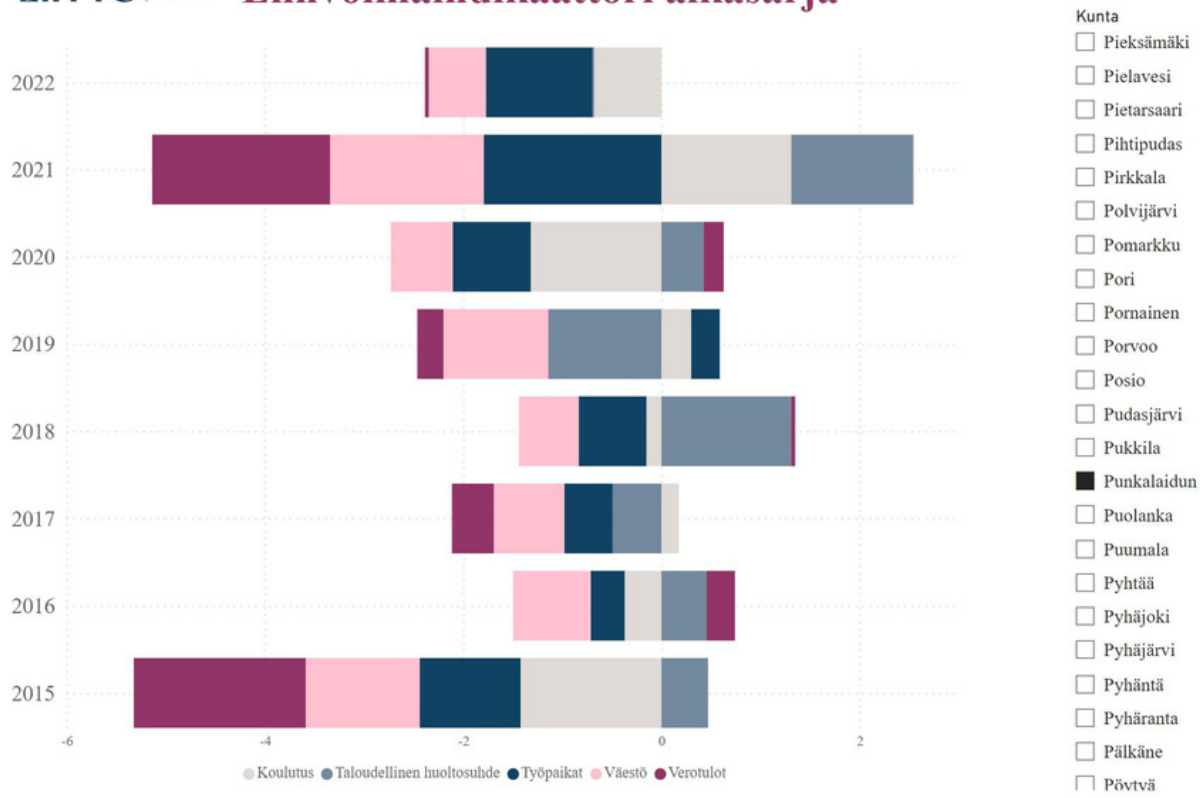
VUOSI

- 2015
- 2016
- 2017
- 2018
- 2019
- 2020
- 2021
- 2022

Elinvoimaindikaattori

KUNTA LIITTO Kommunförbundet

Elinvoimaindikaattori aikasarja

- Kunta
- Pieksämäki
 - Pielavesi
 - Pietarsaari
 - Pihtipudas
 - Pirkkala
 - Polvijärvi
 - Pomarkku
 - Pori
 - Pornainen
 - Porvoo
 - Posio
 - Pudasjärvi
 - Pukkila
 - Punkalaidun
 - Puolanka
 - Puumala
 - Pyhtää
 - Pyhäjoki
 - Pyhäjärvi
 - Pyhäntä
 - Pyhäranta
 - Pälkäne
 - Pöytä

Miten elinvoimaindikaattori on rakennettu?

Elinvoimaindikaattori on Kuntaliiton luoma työkalu.

Kunnan elinvoimaindikaattori kuvaa kunnan elinvoiman muutosta kahden viimeisen tilastoista saatavan ajankohdan välisenä aikana.

Elinvoiman muutosta kuvataan indikaattorilla, jonka keskiarvo on =0. Jos indikaattori saa positiivia arvoja se on ko. kunnassa kehittynyt paremmin kuin koko maassa keskimäärin.

Jos indikaattori saa negatiivia arvoja se on ko. kunnassa kehittynyt huonommin.

Elinvoimaindikaattori kuvaa kunnan aseman suhteellista muutosta.

Indikaattori on yhdistetty muuttuja kunnan elinvoiman kannalta keskeisistä ulottuvuuksista: väestömuutos, työpaikkamuutos, verotulojen muutos, taloudellisen huoltosuhteen muutos ja koulutustason muutos. Ulottuvuudet vaikuttavat elinvoimaindikaattorin arvoon yhtäläisellä painolla. Elinvoimaindikaattoria on mahdollista seurata maakuntien lisäksi erityyppisissä kuntaryhmissä.

<https://www.kuntaliitto.fi/kuntaliitto/tietotuotteet-ja-palvelut/analyysit-ja-tietoaineistot/elinvoimaindikaattori>

EVP-indeksi

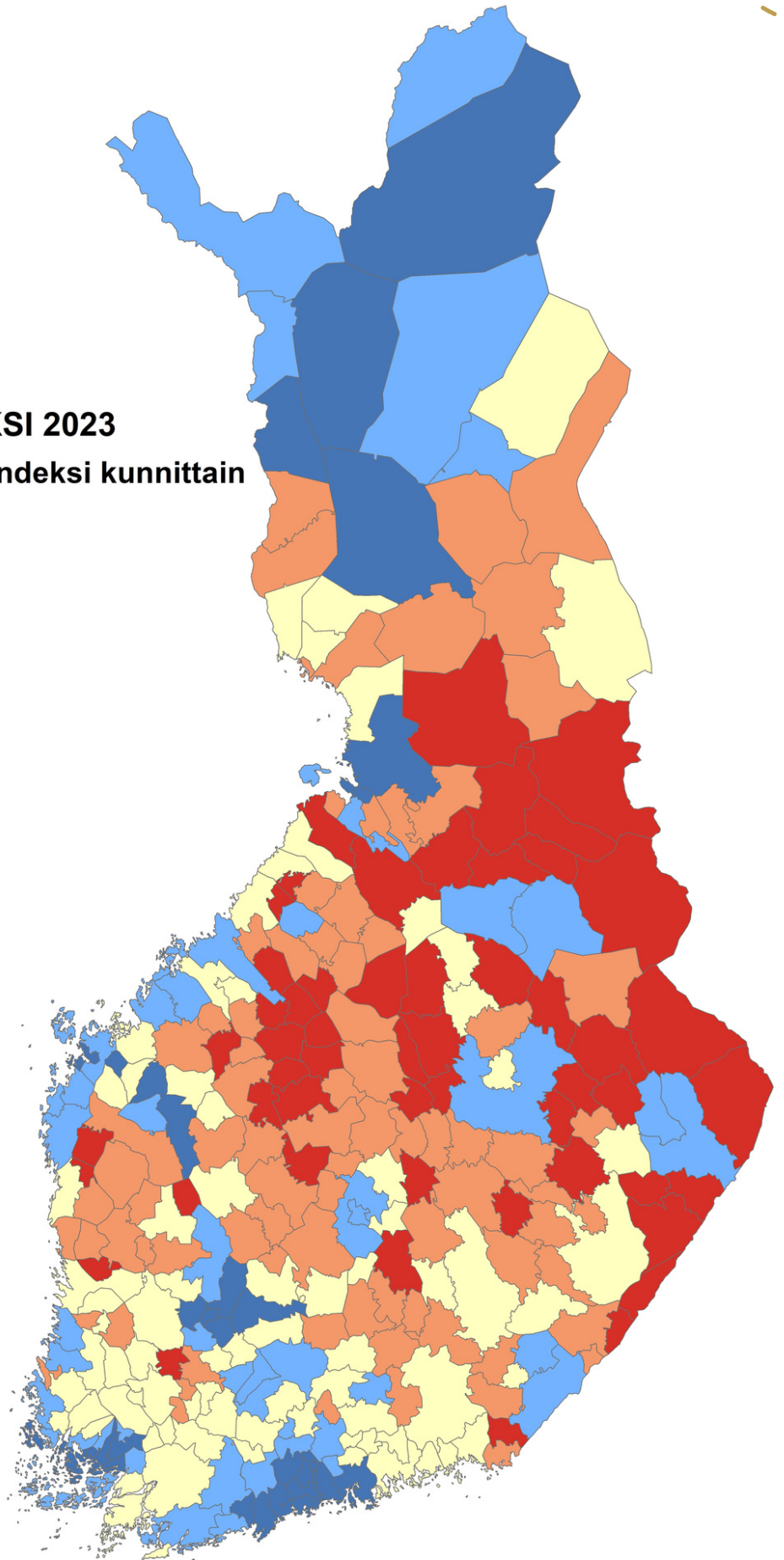
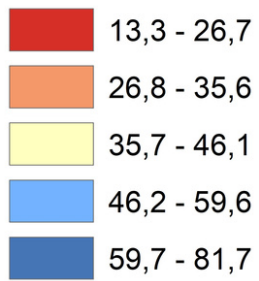
Vielä ei löydy vertailuarvoja vuosien välillä, joten verrataan Punkalaidunta muihin Pirkanmaan alle 5000 asukkaan kuntiin.

Kunta	Elinvoimaindeksi	Vetovoimaindeksi	Yhteisindeksi
Punkalaidun	31,7	11,4	21,6
Kihniö	40,3	12,2	26,2
Urzala	29,2	35,2	32,2
Ruovesi	40,4	23,6	32,0
Juupajoki	48,7	20,0	34,3
Kuhmoinen	45,8	30,1	37,9
Vesilahti	62,5	52,2	57,3

EVP-indeksi

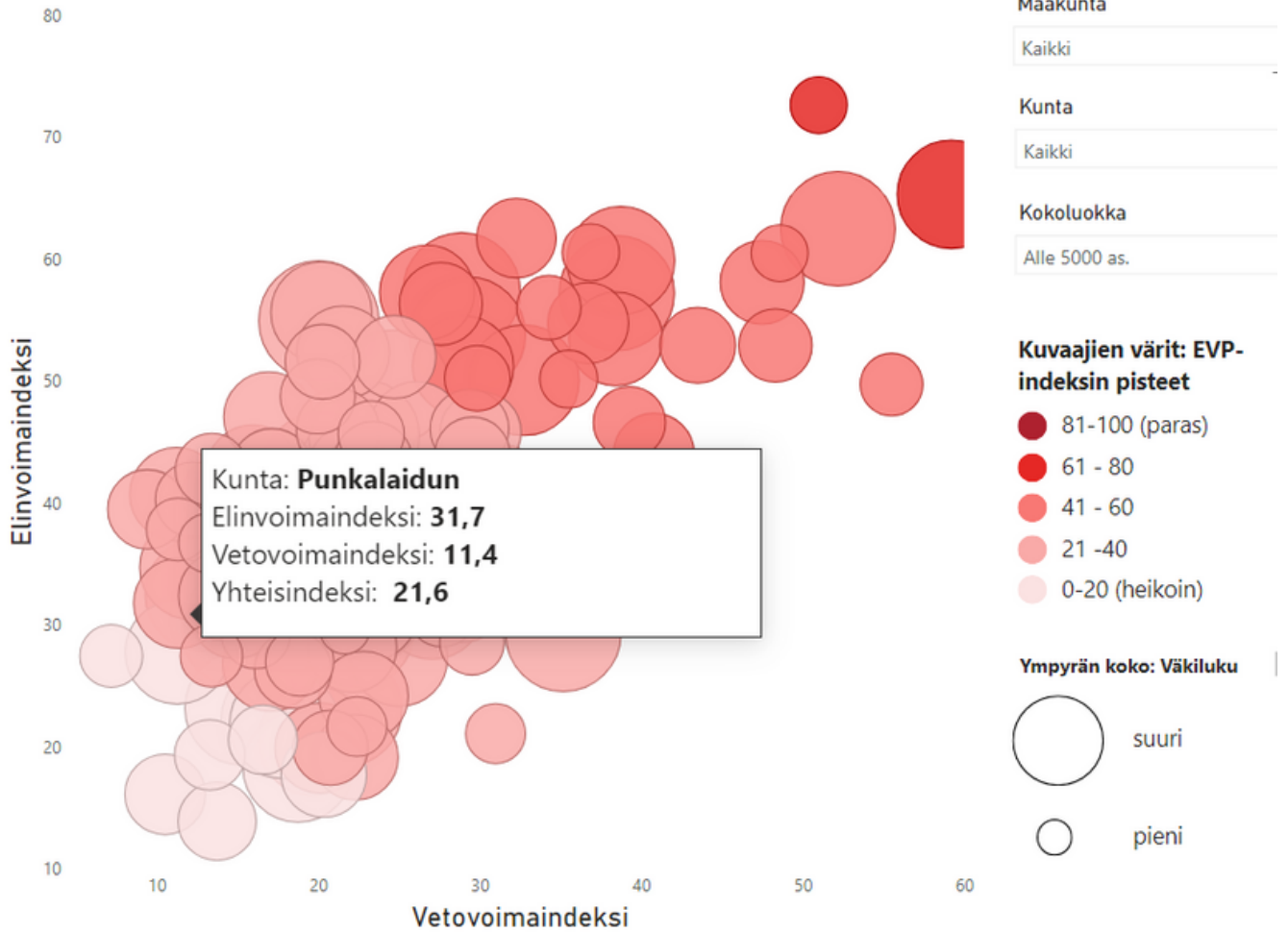
EVP-KOKONAISINDEKSI 2023

Elin-, veto- ja pitovoimaindeksi kunnittain

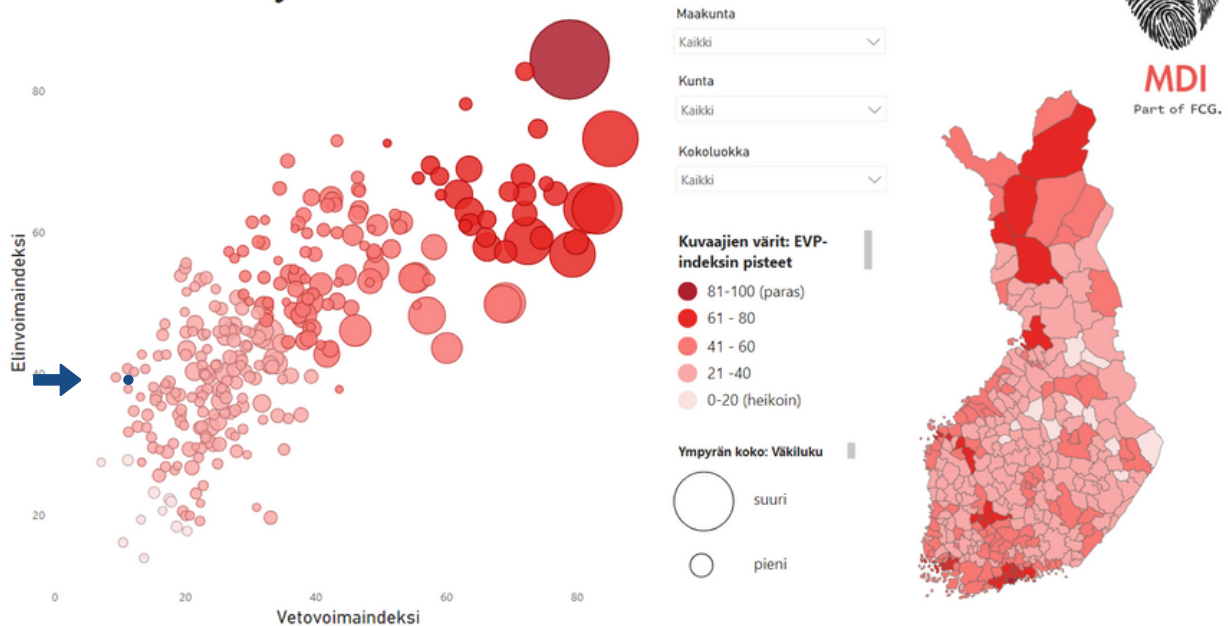

EVP-indeksi

Alueellisen kehityksen EVP-indeksi

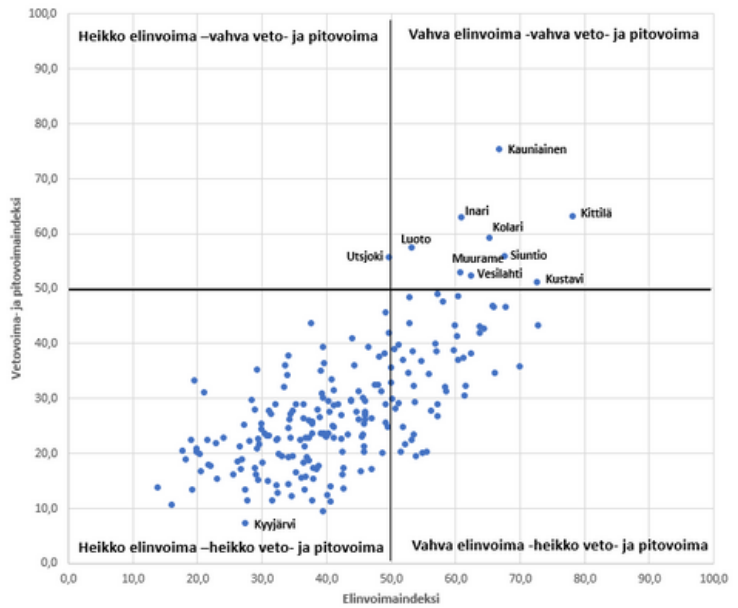
Alueellisen kehityksen EVP-indeksi

EVP-indeksi

ALLE 15 000 ASUK- KAAN KUNTIEN NELIKENTTÄ

- Koordinaatistoon on sijoitettu kaikki alle 15 000 asukkaan kunnat, joita on yhteensä 217 eli enemmän kuin yksi kolmesta Manner-Suomen kunnasta.
- **Vahvan elinvoiman sekä vahvan veto- ja pitovoiman kentässä** on yhteensä yhdeksän kuntaa. Elinvoimaindeksin kärjessä ovat Kittilä, Kustavi ja Kauniainen sekä veto- ja pitovoimaindeksin Kauniainen, Inari ja Kittilä
- **Heikon elinvoiman sekä heikon veto- ja pitovoiman kentässä** on valtaosa alle 15 000 asukkaan kunnista
- **Heikon elinvoiman sekä vahvan veto- ja pitovoiman kentässä** on vain yksi kunta (Utsjoki)
- **Vahvan elinvoiman sekä heikon veto- ja pitovoima-** kentässä on yhteensä noin 30 kuntaa

Lähde: FCG/MDI Alueellisen kehittyneisyyden elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksi: Graafi: Timo Aro 2023

EVP-indeksi

Elinvoimaindeksin muuttujat

Muuttuja	Ajankohta vuoden 2023 indeksissä	Lähde
Tulonsaajien mediaanitulot	2021	Tilastokeskus
Yritystiheys	2022	Tilastokeskus
Koulutustasoindeksi	2021	Tilastokeskus
Työllisyysaste 35-44	2021	Tilastokeskus
Työpaikkaomavaraisuus (%)	2021	Tilastokeskus
Taloudellinen huoltosuhde	2021	Tilastokeskus
Yksityisen sektorin työpaikkamuutos	2019-2021	Tilastokeskus
Verotulot yhteensä €/as.	2022	Kuntaliitto
Konsernin kertynyt yli- tai alijäämä €/as.	2022	Tilastokeskus
Sairastavuusindeksi	2019	THL

Veto- ja pitovoimaindeksin muuttujat

Muuttuja	Ajankohta vuoden 2023 indeksissä	Lähde
Väestönmuutos (%)	2018-2022	Tilastokeskus
Väestönmuutos (%)	2021-2040	MDI:n Väestöennuste
Työllisten nettomuutto / vuosi (1000 as. kohden)	2019-2021	Tilastokeskus
Sisäinen muuttovilkkaus (1000 as. kohden)	2020-2022	Tilastokeskus
Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden)	2019-2021	Tilastokeskus
Vanhoiden osakeasuntojen neliöhinta	2022	Tilastokeskus
Ulkomaalaistaustaisten osuus (%)	2022	Tilastokeskus
Opiskelijoiden osuus väestöstä (%)	2021	Tilastokeskus
15-34-vuotiaiden nettomuutto / vuosi (%)	2020-2022	Tilastokeskus
Kesäasukkaat (100 as. kohden)	2021	Tilastokeskus

EVP-indeksi

EVP-indeksi on joulukuussa 2023 julkaistu tietotuote, jonka tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti alueiden elinvoimaa sekä veto- ja pitovoimaa. Indeksillä vertaillaan alueiden suhteellista kehitystä kuntatyypeittäin, koon tai maantieteellisen sijainnin mukaan.

EVP-indeksi muodostuu kahdesta osa-alueesta: elinvoimaindeksistä sekä veto- ja pitovoimaindeksistä. Indeksillä on muodostettu alueiden elinvoimaisuuteen ja vetovoimaisuuteen ja pitovoimaisuuteen liittyvien avainmuuttujien avulla. 20 avainmuuttujaa on poimittu pääosin Tilastokeskuksen tietokannoista. Indeksillä muodostuksessa aluerajauksena käytettiin kuntatasoa ja kohteena olivat kaikki Manner-Suomen 293 kuntaa 1.1.2022 alueluokituksen mukaan.

Suomessa on meneillään monia samanaikaisia muutoksia: väestö vähenee ja vanhenee, kaupunkialueiden merkitys kasvaa ja alueet erilaistuvat ja eriytyvät toisistaan. Jotta alueilla tapahtuvia muutoksia ja niiden vaikutusta alueiden elinvoimaan voitaisiin tarkastella laajemmin, ovat FCG Finnish Consulting Group ja FCG:n osana toimiva konsulttitoimisto MDI yhdessä kehittäneet Elinvoima, vetovoima ja pitovoima -indeksin.

<https://www.mdi.fi/evp-indeksi/>

Hyte-kerroin

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) info ind. 5339	Punkalaidun	yhteensä	91	76	69
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) info ind. 5338			50	46	55

Tulosindikaattorit

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä info ind. 3959	Punkalaidun	yhteensä	378,7	269,5	
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori info ind. 5308			44	34	68
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista info ind. 286			30,4		30,9
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori info ind. 5301			41	41	59
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä info ind. 3219			9,8	7,1	
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori info ind. 5304			100	48	66
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä info ind. 234			2,2	2,2	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori info ind. 5306			42	50	49
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä info ind. 306			9,3	9,3	
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori info ind. 5307			16	47	36
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista info ind. 3906			25,0		20,4
Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori info ind. 5303			56	56	54

Hyte-kerroin

Prosessi-indikaattorit

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä info ind. 5317	Punkalaidun	yhteensä	100	100	
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit info ind. 5316			0	0	
Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus info ind. 5309			100	100	
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja info ind. 5335			100	100	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista info ind. 5331			100	100	100
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen info ind. 5330			100	100	100
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille info ind. 5327			100	100	
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä info ind. 5333			100	100	100
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä info ind. 5328			100	100	
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen info ind. 5321			100	100	
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä info ind. 3984			100	100	0
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa info ind. 5323			100	0	
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin info ind. 5320			100	0	
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa info ind. 5313			42	42	
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista info ind. 5336			100	100	100

Hyte-kerroin

Hyvinvointialueuudistuksesta huolimatta kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on yhä yksi kunnan tärkeimpiä tehtäviä. Terveystuottolaki (1326/2010, § 12) velvoittaa kunnat ottamaan terveyden ja hyvinvoinnin huomioon kunnan kaikissa toiminnoissa ja päätöksenteossa. Valtuustokausittain kuntien on laadittava laajan hyvinvointikertomus, joka on tarkoituksen mukaista hyväksyä valtuustotasolla saakka.

Hyvinvointikertomuksen laadinta on eri toimijoiden yhteinen, asioita yhteen kokoava prosessi. Asiakirja kokoaa yhteen eri toimijoiden ja osaajien havainnot, tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvointiin vaikuttavista ilmiöistä ja tekijöistä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 12.2.2024 §22 Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman sekä muut lakisääteiset alueelliset hyvinvointisuunnitelmat. Alueellisia suunnitelmia on tarkoituksen mukaista hyödyntää kuntakohtaisessa työskentelyssä.

<https://hyvinvointikertomus.fi/>

Kunnan saama summa lasketaan seuraavasti: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan hyte-kerroin / koko maan hyte-kerroin, joka vuonna 2023 on 67.

Esimerkiksi 10 000 asukkaan kunta voi saada hyte-työn onnistumisesta riippuen vaikkapa $18,89 \text{ €/asukas} \times 10\,000 \text{ asukasta} \times 40/67 = 112\,500 \text{ euroa}$ tai $18,89 \text{ €/asukas} \times 10\,000 \text{ asukasta} \times 80/67 = 225\,000 \text{ euroa}$

Hyte-kerroin

Valtionosuuksiin vaikuttavia indikaattoreita.

Edellytykset väestön hyvinvoinnille luodaan arkitoiminnassa koulussa, liikuntaharrastuksissa, kulttuuritapahtumissa, hyvällä ravitsemuksella ja asumisympäristön viihtyisyyden avulla. Prosessi-indikaattoreita on valittu 15 kpl ja tulosindikaattoreita 6 kpl.

Kuntajohdon indikaattorit ovat

- kuntalaisten elintapojen raportointi
- väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kuvaavat mittarit
- hyvinvointi ja terveystavoitteiden toteutuminen
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus
- asiakasraadit ja foorumit

Liikunnan indikaattorit ovat

- lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi
- seurojen, yhdistysten ja kunnan yhteiskokous
- kohdennetut liikkumisryhmät lapsille ja nuorille
- vaikutusten ennakoarviointi (EVA)
- liikunnan edistämisen poikkihallinnollinen työryhmä

Peruskoulutuksen indikaattorit ovat

- kouluympäristön ja -yhteisön tarkastus
- oppilaiden poissaolot
- liikuntavälitunnit
- kouluruokailusuosituksen noudattaminen

Kulttuurihyvinvoinnin indikaattorit ovat

- kulttuuriin osallistumisen kynnyksen madaltaminen

Tulosindikaattorit ovat

- valitut kouluterveyskyselyn tulokset
 - koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä
 - toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat osuus vastaavan ikäisestä väestöstä
 - työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä
 - kaatumiseen ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön

(<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/>)